

Tina Kozin

Foto: Danijan Švarc

Razbeljeni zvoki

Odklenjena pobočja

vem, kje sem: tu nekje se kolovoz zaključi
in svet se spet postavi pokonci. samo malo še
in njegova kamnita obrobja bodo modro zalebdela
med somernimi cvetovi gadovca; svetloba bo

razprla tudi zvezdasta socvetja, negovana pobočja ključavnic
bodo bela sled človeka. in prav je, ko veš, da kjer je
najširša, gora še raste – v nekaj neznanatega. Vrtača, Palec,
Zelenjak in Svačica – ponavljam imena, ki domačijo

ovršja in v trenutku se ne znajdem več med vznožji –
vse poti so ena, sama steza; njeni nevidni okljuki so
nepredvidljivi, včasih krožni. nad njo zdaj nebo zarašča
Zemlja, oblake polnijo razbite skalnate konice. tam sem

že bila. danes tudi ne bo dežja – le zrak se dviga:
med njimi se jasno vidi ledeniška krnica, ki se
v dolini ob pravi svetlobi svetlika kot edina
severnica. njene poti so se razblinjale z neurji, ostale

so prepadne pečine, ki terjajo predanega plezalca –
a prepadnost je, kar pada iz pogleda. zdaj ne rabim dotika
snega – izza balvana jo preleti vriskarica. kjer pristane, je
skrb, košena naklonina. zato bodo ti vrhovi ostali, kakršni so

bili – skoraj goli, nečloveški. in razdalja med nami
se tako počasi spušča na ruševa brezpotja; lahko grem
kamor koli, tudi če se obrnem: dokler bom hodila, bom
povsod samo prihajala. a naklon se ves čas spreminja.

Razbeljeni zvok dežja

to niso bili nepričakovani, sunkoviti gibi vетra –
pod jasno površino so se dnevi dolgo žgali

– bila je izrazitost stopnjevanja, nekaj
brezprizivnega: pretanjena črta na koncu

morja, tam se je pot svetlobe končevala, druga
stran neba, v kateri je pokrajina temnela, postajala

povsem nerazločljiva; bežne sence, skoraj
ptice, so bledele v težke, posamezne klice, piš

je raznašal vse besede, padale so tudi zadnje
odločitve – plovno sidro, s katerim smo

poskušali še zmeraj pluti, je odtrgal, in zdaj
so se valovi nepreklicno lomili na premcu

in na krmi, vrtelo nas je brez osi: v pršeči peni
so se jamborni križi zibali skrajno

neizrazito, njihove medle kovinske odbleske
so brisali zračni vrtinci. videli smo še,

kako se je v daljavi, na obali, proso priklonilo,
da je latje lâhko začutilo zemljo, šele

potem se je nekaj prelomilo: morje se je stisnilo
v silovito kapljo, ki jo je razlila tišina, in

v otrpel zrak se je vpredla, kot nemočen
blisk, hipna podoba ožilja – in ta poslednji

razbeljeni ostanek dneva je izginil
v gost, zamolkel zvok dežja.

Hrast

ni vsak kamen ruševina, in bili so
zidovi, ker so imeli vidno ter
nevidno stran, bili so tudi ostri,

prosojni dnevi, ko je bilo jasno,
da je telo le, kar ima senco, in je
več senc kot ljudi. bile so noči

in ta širina, predvsem pokrajina,
se je stisnila v obvezo nad nabreklo
zemljo. res, ni jutra onstran pogleda,

a to je pognalo v drevo. pernato
listje je na robovih že ogolelo in
se zgostilo v usnje, puh se je umaknil

v žile, vedno je, kar ostane. kjer
bi lahko bil hrastov gozd, so tla
večkrat preklana; zdaj srkajo prah

in senco, tako se narava zbližuje.
to drevo pa z vsako vejo raste
v nebo: morda bo zato, spet, neskončno

pod njim. njegovih stotine oblik cvetov
cveti v eno samo, in to samoto
krošnje še prerašča srčna korenina

– iz nje se vijejo, pod dno podtalnice,
številne stranske, tam drobno predira
globino. in če je zgoraj le pršenje

zraka, to ni drugo. (če bi bila samo
duša, bi tukaj lebdela.) jutro je
tudi to, da je svetloba vse

bolj navpična, in kako drsi,
skozi zaplate presušene trave,
blesk, s katerim so zneteni kamni.

Plima

pogled se, končno, razliva, kot morje,
kjer ga neznatno prerašča obala. ravnina: razgaljena

poležana telesa, zvezdaste sence in orjaški
leščurji, razhojeni kamni. ravnina: temna

voda, ki se skriva pod odbleski, ko drobi stekleno
površino. tam stran, kjer slepeča gladina narašča

in se nebo že spušča, je pokrajina ravnina
horizonta. in razpredene rjaste pege prahu v sopuhu

niso le koče, ampak tudi jasni fizikalni zakoni, razdalje:
ni poti, s katerimi bi jih premerili, če se čas cepi

od hitrosti. a včeraj je veter s slapovitimi gibi
širil celino in razkril cvetoče pozejdonke ter drevesaste

alge, endemite. in če rečem, da so ti travniki zdaj
zakriti, ne govorim o globini, le o tem, da je danes

obzorje, ki vrača valove. morje pleza po steni
klifa in tu, kjer dosega ravnino spodmola, tu je višina.

Skrajni konci neba

Doppler se ni dotaknil vesolja, zagotovo pa je začutil konico jezika. in če rečem, da je to odmikanje besed od vseh pomenov tisti rdeči odklon v svetlobi, gre za to, kako te zadene intenziteta barve: vidiš, da je senca na karminasti podlagi svet, zahajanje pa njegova, sanjska slika, ki ga vendarle razpira. in pozabiš, da je naše sonce samotna zvezda; da je za vsakim odtenkom rdeče dejansko le telo, ki se oddaljuje. in kar za njim ostaja, je vse daljše in nevidno, a občutno valovanje. da ima sonce obdobja, ko je izjemno neaktivno. da je drugo obdobje predvidljiv izbruh, nenadnost v njem pa je vseeno stresni faktor. da je neizmerljiva tudi tista invazija fotonov, ki jo usmeri v sredobežno temo. jasno. nič globljega od razdalj ne razganja prostranstva; toda –

ni moglo biti drugače – dva sta nekoč odkrila: je, kar v njem potuje kot nenehnost, kot dotik vsega, neubesedljivo. torej je, kar veže: osupljivo enakomerna frekvenca šuma, nepojmljivo rafinirani drobci zraka, kjer vztrajno poka pradavnina. tudi v tem je zdaj že več kot sled spomina, a kot da se je tako težko čisto, nemo nasloniti na gotovost, da je dan to, kar je vsakič znova zadnje, da je usoda le ves čas neslišno bivanje v tistem, česar ni, in da ni ničesar bolj dokončnega od gibanja. še najbolj zato, ker je bila nepremičnost

tudi del sveta, ki so ga fingirala ozvezdja. in ti goreči kamni so pršili rob noči in bili res videti predvsem nebeški in fantastični. in se je tvoja konica jezika dotaknila neba. drugega. in oslinila samo tišino. povsem človeško. in si našel, kar si dolgo in potprežljivo izgubljal. a je negotovi mir – z besedo – pridobival.